

Zápis č. 12

z jednání Poradního sboru hejtmanky kraje na úseku sociálně-právní ochrany dětí

ze dne 30. 6. 2022

Přítomni: Mgr. Josef Smrž, Mgr. Libor Možíš, Mgr. Pavla Kovalská, Bc. Jan Počepický DiS., Bc. Ladislava Čejková v zastoupení Mgr. Bc. Hany Gabrielové, Mgr. David Prokop, Bc. Miroslav Zavadil, DiS., Mgr. Pavla Karmelitová, Mgr. Filip Gundza, Mgr. Simona Dobisová, Mgr. Zita Altschmied Jarolímová

Omluveni: Jakub Šlajs DiS., Bc. Martina Richterová

Hosté:

Mgr. Michaela Skalická, Mgr. et Bc. Martin Doležal – metodici SPOD, OSPOD KUSK

1. Úvod

Tajemník PS zahájil jednání poradního sboru – omluvy jednotlivých členů PS z dnešního jednání, představení nových členů poradního sboru - Mgr. Simona Dobisová, Mgr. Zita Altschmied Jarolímová, Mgr. Filip Gundza

2. Aktuální situace ohledně konfliktu na Ukrajině – nezletilé děti, výkon SPOD

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu:

Mgr. Kovalská sděluje zkušenosti z jejich ORP. Většina lidí přichází k příbuzným, OSPOD se snaží mapovat potřeby, město nabízí podporu.

Tajemník sdělil aktuální situaci, kdy budou distribuovány seznamy přichozích dětí od počátku – nefunkční spolupráce do této doby mezi MV a MPSV i přes opakované žádosti ze strany MPSV. Na základě metodického vyjádření MPSV a domluvy OSPOD nebude automaticky dle seznamu děti navštěvovat. V seznamech nebude odlišeno, zda přišly s příbuzným nebo jinou osobou (začalo se monitorovat až v nedávné době). Seznamy budou sloužit pro případné další využití. Dále by měly být pravidelně aktualizovány. Aktuálně trend návratu rodičů zpět na UA, děti ponechány v ČR.

3. Počty umístěných dětí OU ORP SK a přepočítání na počet obyvatel

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu

Mgr. Možíš připomněl, že v celkovém počtu umístěných dětí v přepočtu na počet obyvatel jsme hodnoceni jako 3. nejlepší kraj.

Na základě přepočtu se změnila pozice některých OU ORP. OSPOD Votice, umístěná sourozenecká skupina – oba rodiče ve VTOS.

4. Novela SPOD

Mgr. Možíš představil teze připravované novely SPOD. Dotkne se zejména procesu zprostředkování NRP – nastavení lhůt, jasnější a transparentnější proces, rozlišení zprostředkované x nezprostředkované PP. Psychologické posouzení by prováděli nově psychologové, kteří budou mít pověření k výkonu (vznik nového pověření).

V rámci posouzení a příprav mají nově vzniknout paušalizované platby. Aktuálně se řeší, v jaké výši a jakým způsobem. V dalším novela obsahuje technické záležitosti a chyby, které je třeba napravit. PS bude informován o novele na dalších jednáních. Aktuálně jsou připraveny teze, připravuje se paragrafové znění a mezirezortní připomínkové řízení. Plánována účinnost novely od 1.7. 2023.

5. Spolupráce mezi OSPOD a SAS

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu:

Vedoucí OKaMSS Šlajs, DiS., podal návrh na zaslání dopisu k metodickému dovysvětlení možnosti spolupráce OSPOD a SAS v situaci, kdy OSPOD nevykonává aktivně SPOD – dítě není vyhodnoceno jako ohrožené ve smyslu § 6 ZSPOD. Podnětem schůzka mezi OSPOD Slaný a SAS v tomto regionu – vzájemné nepochopení rolí, střety v tomto směru. Cílem je nastavení, jak lze uchopit spolupráci, aby se služba SAS dostala k rodinám co nejdříve.

Návrh dopisu předložen členům PS k seznámení.

Mgr. Doležal – OSPOD je managerem případu ve chvíli vyhodnocení ohroženosti dítěte. Nemůže v rámci poradenství vzít rodinu za ruku a jít s nimi, pokud mají rodičovskou kompetenci. Není úlohou OSPOD tuto nahrazovat.

Mgr. Skalická – pokud by OSPOD aktivně vstupoval, předjímal by vývoj situace mimo rámec poradenství. Odlišení poradenství a aktivní práce s rodinou.

Mgr. Kovalská – pomohlo by, pokud by bylo možné někdy rodinám SAS nařídit. OSPOD často vnímá potřebnost, ale rodiny nejsou motivovány. Rodiny často přichází bez jasné zakázky jen s tím, oni nás sem z OSPOD poslali.

Mgr. Karmelitová – nejde o to, aby OSPOD zasahoval, ale aby k rodinám pomoc přišla co nejdříve. O tom je i dopis. Motivy mohou být různé, proč spolupráce nefunguje. Kraj posílil i přes napjatý rozpočet kapacity SAS. Nejde o násilné předávání kontaktů, ale snaha o hledání možností včasné intervence.

Bc. Počepický – spolupráce dle regionu. Dle zkušeností například spolupráce s OSPOD Benešov výborná, vědí přesně, co služba znamená a jak ji vysvětlit klientovi. OSPOD může aktivně doporučit. Vhodné je osobní setkání.

Mgr. Prokop – základem multidisciplinární spolupráce, která musí fungovat. Pokud tato funguje, není se spoluprací problém.

Bc. Zavadil – nemusí pomáhat v rámci prevence jen SAS, je zde prostor i pro rodinné poradenství. Často v rámci financování centra rodinného poradenství na chvostu. Dalším bodem je také kapacita OSPOD a jejich vybavenost odborná, pokud by s každou rodinou měli pracovat a aktivně je doprovázet.

Mgr. Možíš – novela po roce 2013 přinesla oddělení ohroženosti dítěte a poradenství. Je třeba tyto dva způsoby práce oddělovat.

V dalším diskutováno o poradenství a možnosti pomoci v rámci poradenství, aby OSPOD nevstupoval do aktivní práce s rodinou, která je mu přisouzena v případě vyhodnocení ohroženosti dítěte. Obtížně definovatelné v tomto směru slovo prevence, mantinely spolupráce s OSPOD. Krajský úřad má jasně definované, co znamená poradenství – jednorázový úkon, důvěra v rodinu a její aktivitu. Jen obtížně můžeme dát návod na všechny případy.

Pozitivní nápad pana vedoucího Šlajse definovat nějaké základní vodítka, hranici a tuto diskutovat. Otázka, zda jít hned přes MPSV, nezkusit nastavit tuto hranici v rámci vlastních možností. Nelze paušalizovat, že nikde spolupráce nefunguje. I dle proběhlých schůzek na ostatních OU ORP spolupráce nastavena, funguje, může být příklad dobré praxe.

Vznesen protinávrh k návrhu pana vedoucího Šlajse:

Svolání jednání PS k tématu spolupráce OSPOD a SAS – hledání možností nastavení vzájemné spolupráce s přizváním dalších subjektů (př. OSPOD, SAS a oddělení sociální práce), kde spolupráce funguje. Hledání možností nastavení mantinelů spolupráce v systému.

V dalším návrh pana vedoucího Šlajse o zaslání dopisu na MPSV.

Hlasování o podaném protinávru pro svolání jednání PS k tématu spolupráce OSPOD a SAS, přizvání dalších subjektů.

PRO: 10 PROTI: 0 ZDRŽELO SE: 1

Návrh přijat.

Odpovědný za svolání jednání PS k tématu, pozvání dalších subjektů – tajemník PS.

Body, na kterých by měla být hledána shoda, budou zaslány členům PS. Členové PS mohou navrhnout subjekty, které by mohly být pozvány k tomuto tématu.

Hlasování o návrhu pana vedoucího Šlajse o zaslání dopisu na MPSV

PRO: 0 PROTI: 7 ZDRŽELO SE: 4

Návrh nebyl přijat.

Bude realizován protinávrh, který byl schválen.

6. Práva dětí v zařízeních pro výkon UV.

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu

Mgr. Kovalská – problémem umístění dětí daleko od bydliště rodičů. Nedostatečné kapacity.

Mgr. Karmelitová – aktuálně příprava velké novely o soc. službách. Ještě předtím příprava technické novely. Velká novela by se měla zabývat i otázkou systému ústavní výchovy a jeho přechodu do systému soc. služeb – základní protiargument, sociální služba je založena na dobrovolnosti, otázka financování.

Mgr. Možíš – příprava novely o výkonu ústavní výchovy. KU byl seznámen s jedním návrhem z pera PhDr. Macely, snaha o změnu systému. V nedávné době u pana radního schůzka s řediteli některých DD, bylo vysvětlováno, za jakým účelem provádí OSPOD kontrolu dodržování práv dětí v zařízení, jaký je jeho úkol. Obava zařízení, aby OSPOD nesuploval kontrolu OSZ.

Mgr. Smrž – kontroly někdy formalistické, některá zařízení si musí zvyknout na možnou změnu v pohledu, ochrana práv dětí. Důraz na individuální pojetí práv dětí.

Mgr. Altschmied Jarolímová – žádné zařízení se zatím neozvalo, že by mělo nějakou stížnost v tomto směru. Ani na mezikrajovém setkání nic podobného nezaznělo.

7. Návrh změny jednacího řádu – počet setkání PS v kalendářním roce

Návrh změny se týká čl. 5 jednacího řádu – Svolání jednání poradního sboru

Aktuální znění čl. 5 odst. 1 jednacího řádu:

Poradní sbor pro sociálně-právní ochranu dětí se schází dle potřeby, nejméně třikrát v jednom kalendářním roce. Poradní sbor svolává tajemník poradního sboru nejpozději 7 dní před jednáním.

Návrh změny čl. 5 odst. 1 jednacího řádu:

Poradní sbor pro sociálně-právní ochranu dětí se schází dle potřeby, nejméně dvakrát v jednom kalendářním roce. Poradní sbor svolává tajemník poradního sboru nejpozději 7 dní před jednáním.

Diskuse k tématu:

Tajemník sděluje, že nesouhlas vyjádřila Mgr. Gabrielová. Vnímá aktuálně turbulentní dobu v otázkách SPO, díky tomu naopak vnímá potřebu častějšího setkávání. K tomuto tajemník uvádí, že je možné svolat jednání PS i nad rámec uvedených počtů na základě žádosti některého člena.

Hlasování o návrhu Návrh změny se týká čl. 5 odst. 1 jednacího řádu – Svolání jednání poradního sboru

PRO: 9 PROTI: 2 ZDRŽELO SE: 0

Návrh přijat.

změna čl. 5 odst. 1 jednacího řádu s účinností od 1. 7. 2022:

Poradní sbor pro sociálně-právní ochranu dětí se schází dle potřeby, nejméně dvakrát v jednom kalendářním roce. Poradní sbor svolává tajemník poradního sboru nejpozději 7 dní před jednáním.

8. Návrhy témat, členů poradního sboru, další

Tajemník vyzval členy PS k návrhům dalších témat jednání PS, návrhů členů do PS.

Mgr. Možíš – téma asistovaných kontaktů. Možné nastavení. Není uchopeno v zákoně. Vhodnost uchopení i v návaznosti na humanitární fond v sociální oblasti.

Tajemník PS upřesňuje další setkání k tématu SAS, případně svolání k tomuto tématu mimořádného jednání PS. Návrhy, koho na setkání pozvat, adresovat tajemníkovi PS – předpoklad setkání podzim 2022.

Zápis provedl: Mgr. Josef Smrž – tajemník PS

Dne 4. 7. 2022

Zápis schválila: Mgr. Pavla Karmelitová – předsedkyně PS.

Příloha:

Prezentace z jednání PS